

Nomen est omen - tvorba nadimaka u hrvatskom jeziku

Gašparević, Ljubica; Mikić Čolić, Ana

Source / Izvornik: **Gramatikom kroz onomastiku, 2019, 109 - 116**

Book chapter / Poglavlje u knjizi

Publication status / Verzija rada: **Published version / Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:142:029587>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

FILOZOFSKI FAKULTET

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Izdavač

Filozofski fakultet
Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

Za izdavača

Loretana Farkaš

Urednice

Maja Glušac, Ana Mikić Čolić

Recenzenti

Vlasta Rišner, Goran Tanacković Faletar

Prijevod sažetaka

Goran Milić

Grafičko oblikovanje i tisak

Krešendo, Osijek

© Autori i Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, 2019.

Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati ni na bilo koji drugi način reproducirati bez nakladnikova pismenog dopuštenja.

ISBN 978-953-314-114-5

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu
Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 141021058

Objavlivanje zbornika financijski je potpomoglo
Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske

Filozofski fakultet
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

GRAMATIKOM KROZ ONOMASTIKU

Zbornik radova

Urednice

doc. dr. sc. Maja Glušac
doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić

SVUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Osijek, 2019.

Ljubica Gašparević
Ana Mikić Čolić

Nomen est omen – tvorba nadimaka u hrvatskom jeziku

Ovaj se rad bavi tvorbom nadimaka u hrvatskome jeziku. Korpus nadimaka čine primjeri koji su prikupljeni od govornika u dobi od dvanaest do petnaest godina, dakle ispitana je mlada populacija za koju je upotreba nadimaka svojevrsna specifična karakteristika. Cilj je ovoga rada istražiti tvorbene načine kojima se služe mladi govornici hrvatskoga jezika pri izvođenju nadimaka od osobnih imena i prezimena. U istraživanju je uočeno da se većina nadimaka u hrvatskome jeziku tvori izvođenjem i to sufiksalsnom tvorbom. Preostali nadimci koji nisu nastali tim formalnim tvorbenim načinom rezultat su semantičke neologizacije i skraćivanja.

Ključne riječi: nadimci, onomastika, tvorba riječi

1. UVOD

Nadimci su, kao skupina unutar vlastitih imena, predmet proučavanja onomastike. Vlastita imena u stručnoj literaturi nazivaju se još *onimi* te tako čine zaseban dio leksika. Onomastika se kao grana leksikologije bavi proučavanjem statusa onima i njihovih veza i procesa, izdvajanjem kategorija i klasifikacijom, utvrđivanjem porijekla i razvoja onima te praćenjem aktualnih pojava i procesa u tom leksičkom sloju (Šipka, 2006: 142). Ovaj se rad bavi tvorbom nadimaka u hrvatskome jeziku. Korpus je prikupljen na govornicima u dobi od dvanaest do petnaest godina, dakle ispitana je mlada populacija za koju je upotreba nadimaka svojevrsna specifičnost. Cilj je ovoga rada istražiti tvorbene načine kojima se služe mladi govornici hrvatskoga jezika pri izvođenju nadimaka od osobnih imena i prezimena. U istraživanju je uočeno da se većina nadimaka u hrvatskome jeziku tvori izvođenjem i to sufiksalsnom tvorbom. Ostatak korpusa koji nije nastao tim formalnim tvorbenim načinom rezultat je semantičke neologizacije i skraćivanja.

2. ŠTO JE NADIMAK?

Nadimci su *priimci* koji se pridijevaju obiteljima ili pojedincima uz njihovo osobno ime i prezime. Zbog jasne i čvrste pridruženosti dotičnoj osobi, osobni se nadimak upo-

trebljava i samostalno bez imena i prezimena osobe. Nadimci su često motivirani kakvom tjelesnom ili duševnom osobinom, a nastaju uglavnom kada osoba pokaže koju od značajki koja postaje pobudom nastanka nadimka. U izdvojenim (seoskim) sredinama, u svakidašnjoj neslužbenoj uporabi nadimak preuzima ulogu drugog, neslužbenog prezimena. U imenskom obrascu (ime, prezime, nadimak) nadimak je najnestabilniji, neobvezatni član. Za razliku od osobnog imena, nadimak se stječe, „zarađuje“, a rabi se najčešće u malim, zatvorenim kolektivima, u neslužbenoj komunikaciji. Dok se prezime (i osobno ime) pretežito ostvaruju u službenom liku i u pisanom obliku, nadimak je pretežito čin govora (Šimunović, 2003: 421–422). Nadimak se odlikuje afektivnim nabojem koji se očituje kao leksički sadržaj osnove i kao strukturni sklop pridruživanja tvorbenih formanata koji nose afektivni sadržaj.

3. ANALIZA KORPUSA

Korpus za ovaj rad prikupljen je anketiranjem pedeset učenika osnovne škole od 5. do 8. razreda.¹ U istraživanje su uključeni samo mladi ispitanici jer smo smatrali da je tvorba nadimaka u toj dobi najživlja i najkreativnija, što je dobiveni korpus i potvrdio. Analizom korpusa utvrđeno je da tvorba nadimaka slijedi tvorbene obrasce u žargonu općenito. Tako su se među plodnim tvorbenim načinima nadimaka našli sufiksalna tvorba, skraćivanje te semantička tvorba. Izrazom skraćivanje obuhvaćeni su svi tvorbeni postupci kojima se postojeće riječi skraćuju, „rezanjem“ ili skraćivanjem u kombinaciji sa sufiksacijom.

3.1. Nadimci nastali sufiksalsnom tvorbom

Sufiksalna tvorba određena je kao „tvorbeni način u kojem se tvorbena značenja izražava tvorbenim nastavkom ili sufiksom“ (Barić i dr., 2005: 294). Vrlo velik dio prikupljenog korpusa nadimaka rezultat je onoga što Stjepan Babić u *Tvorbi riječi u hrvatskome književnome jeziku* naziva tvorbom hipokorističnih imenica. Hipokoristici se još nazivaju i odmilice ili imenice odmila (od milja, od dragosti), a određuju se kao posebne tvorbene inačice općih ili vlastitih imenica kojima se izražava odnos bliskosti, nježnosti, intimnosti, prisnosti i slično.² Hipokoristici se najčešće tvore od osnove okrnjene do suglasnika drugog sloga kojoj se dodaju sufiksi *-a*, *-e*, *-o*, *-i*, *-ica* ili *-ko*. Takvi se nadimci tvore od ženskih imena:

Viki < Viktorija; Luki < Lukrecija; Magi, Magica < Magdalena; Jela, Jele < Jelena; Miha < Mihaela; Mare, Mara, Marica < Marija, Marijana; Luca, Lucka < Lucija;

1 Zahvaljujemo učenicima Osnovne škole „Mato Lovrak“ u Županji na strpljivom i pozornom ispunjavanju anketnoga upitnika te nastavnici hrvatskoga jezika Ruži Mikić koja je provela anketiranje.

2 Definicija prema www.enciklopedija.hr.

Anči, Ane, Anuška < Ana; Teica < Tea; Mati < Matea; Julka < Juliana; Hanči < Hana; Lanči < Lana; Mirica < Mira; Anjica < Anja; Emica < Ema; Ivonči < Ivona; Dunči < Dunja; Ivančica < Ivanka; Ivanka < Ivana; Leonči < Leona; Marta < Martina; Anda < Andela; Adra < Adrijana; Zorka < Zorica; Renči < Renata; Sarči < Sara; Mani < Manuela; Mare < Marina; Jelica < Jela; Slava < Slavica; Marli < Marlena; Ana < Anela; Dara < Darija; Đurđa < Đurdica; Ela < Eleonora; Dorči < Dora; Dora < Dorotea; Vera < Veronika; Ninči < Nina; Klarica < Klara; Tenči < Tena; Sele < Selma; Niki < Nikolj; Gabi < Gabrijela; Karmi < Karmela; Silva < Silvija; Lori < Lorena; Andi < Andrea; Niki < Nika, Nikolina; Mimi < Mia; Pepi < Petra; Silva < Silvija.

Tvore se i od muških imena:

Tomi, Tomo, Tomica < Tomislav; Mata, Mato < Matej; Robi < Robert; Mirkec, Miro, Mirka < Mirko; Markan, Markec < Marko; Anta, Anto < Antun; Bero < Berislav; Darac, Dara < Dario; Pero, Perica < Petar; Josa, Joso < Josip; Tibica < Tibor; Domo, Domi < Domagoj; File, Fila < Filip; Jura < Jure; Stjepko, Stipa (osnova je s alterniranim dvoglasom kako bi se nadimak skratio) < Stjepan; Miho < Mihael; Andro < Andrija; Ivo < Ivica; Dora < Dorijan; Anta < Antonio; Niko, Niki, Nikica < Nikola; Dena < Denis; Mihovilko, Mihi, Miho < Mihovil; Krešo < Krešimir; Zvone < Zvonimir; Brane, Brano < Branimir; Želja < Željko; Ivo < Ivan; Šimo, Šima < Šimun; Dane, Danči < Danijel; Boro < Boris; Dava < David; Roni < Ronald; Silva < Silvio; Dejo < Dean (glas j kojim se prevladava zijeve umeće se i u pisanom obliku); Luki < Luka; Drago < Dragutin; Patra < Patrik; Benjo < Benjamine; Igac < Igor; Dame < Damir; Sebo < Sebastijan.

Hipokoristični nadimci tvore se i od prezimena najčešće dodavanjem sufiksa *-a*, ali iz primjera koji slijede razvidno je da su u tvorbi plodni i sufiksi *-o*, *-i*, *-e* i *-an*:

Šoka < Šokčević; Boška, Boško < Bošković; Josi < Josić; Loka < Lokanc; Jura, Jurke < Jurić; Kova < Kovačević; Cvita < Cvitković; Iva < Ivić; Arla < Arlović; Daba < Dabić; Šlibarica, Šlibarka < Šlibar; Prgi < Prgomet; Jambra < Jambrešić; Miškan < Mišković; Vita < Vitić; Čelebija < Čelebić; Staža < Stažić; Orša < Oršolić; Leška, Lešo, Leša < Lešić; Nika < Nikotić; Čola < Čolić; Mazi < Mazalo; Kneža < Knežević; Vučko < Vučević; Crlja < Crljenić; Rista < Ristevski; Vuja < Vujnović; Grubi < Grubeša; Miško < Miškić; Bušlja < Bušljeta; Juka < Jukić; Ora < Orešković; Grga < Grgić; Aba < Abramović; Šlingi < Šlingar; Vrlja < Vrljić; Lončo < Lončar; Andra < Andrijević; Kljaja < Kljajić; Goma < Gomerčić; Majsta < Majstorović; Boba < Bobek; Mado < Madarić; Baja < Bajivić; Vugi < Vugec; Jerba < Jerbić; Kameni < Kamenčak; Hvasta < Hvastek; Miša < Mišić; Joza < Jozić; Jela < Jelčić; Petra < Petrović; Paho < Pakljina; Mika < Mikić; Maša < Mašić; Kuzma < Kuzmić; Mrke < Mrkonjić; Bijela < Bijelić; Đoja (u osnovu u pisanom obliku umetnuto je hijatsko j) < Đoić; Pirki < Pirkanović; Buza < Buzov; Huzo < Huzjak; Vinca < Vincetić; Kviki < Kvikanović; Dretva < Dretvić; Raga < Raguž;

Bugi < Bugarin; Stoja < Stojić; Trojo < Trojan; Cindro < Cindrić; Lučko < Lučić; Jaka < Jakšić; Kraja < Krajina; Leka < Lekić; Gaga < Gagulić; Krišta < Krištić; Gale < Galović; Branšta < Branšteter; Lorga < Lorgjer; Prnjo < Prnjak; Klaja < Klajić; Peula < Peulić; Koba < Kobaš; Lena < Lenić; Dela < Delić; Tikva < Tikvić; Frke < Frketić.

Dio korpusa čine i nadimci koji se ne mogu ubrojiti u hipokoristike, ali su ipak rezultat sufiksarne tvorbe. Takvi se nadimci tvore dodavanjem sufiksa *-ac* osnovi muških imena: *Iljac, Ilac < Ilija; Matac < Matej; Šokac < Šokčević; Domac < Dominik; Antac < Antonio; Tonac maratonac < Toni; Dorac < Dorijan; Darac < Dario; Marac < Mario.* Takvi su i: *Frankec < Franko; Bebljuša < Beblje; Karlito < Karlo; Smaila* (netko tko se stalno smije); *Vašarljija < Vašarhelji.*

Neki nadimci zbog sufiksa kojim su tvoreni imaju pejorativnu značenjsku nijansu: *Silvača < Silvija; Svenčuga < Sven.*

Nadimci nastali od prezimena žena vrlo se često izvode dodavanjem sufiksa *-ka*: *Kuzmička < Kuzmić; Mikuša, Mikička < Mikić; Vrabecka < Vrabeć; Žurička < Žurić; Marojevička < Marojević; Šestanka < Šestan.*

3.2. Nadimci nastali skraćivanjem

U korpusu je uočen vrlo velik broj nadimaka nastalih skraćivanjem osobnih imena i prezimena. Takvo se stanje može objasniti fenomenom jezične ekonomije. Govornici osjećaju potrebu da često rabljene riječi (u ovom slučaju vlastita imena) što je više moguće sažmu. Tako su pronađeni nadimci nastali izostavljanjem nekoliko početnih glasova u imenima i prezimenima: *Nela, Ela < Manuela; Tina < Martina, Valentina; Lena < Elena; Tea < Matea; Čević < Ivančević; Bara < Barbara; Nita < Anita; Rora < Aurora; Nesa < Vanesa; Bela < Izabela; Beta < Elizabeta; Melo < Carmelo; Lina < Nikolina.*

Skraćuju se također posljednji glasovi imena i prezimena:

*Mili < Miličević; Snježa < Snježana; Draž < Dražen; Vale < Valentina; Blaž < Blažević; Tomi < Tomislav; Mars < Marsel; Bata < Batarilović; Mrko < Mrković; Camy < Camila; Fran < Frančeska; Ela < Elena; Kata < Katarina; Kole < Kolembus; Margi < Margita; Magda < Magdalena; Jo < Josipa; Tiha < Tihana; Ljilja < Ljiljana; Nata < Nataša; Daja < Dajana; Ana < Anamaria; Kuc < Kucljak; Prka < Prkačin; Moni < Monika; Brada < Bradarić; Šoš < Šoštarić; Krsta < Krstanović; Muca < Mucak; Pet < Petra; Taja < Tajana; Slada < Sladana; Kosta < Kostadinović; Doma < Domazet; Čeka < Čekanović; Solja < Soljačić; Luga < Lugarić; Mila < Milan; Henri < Henriko-
vić; Mari < Marina; Dido < Didović; Tulum < Tulumović; Uskok < Uskoković; Križa, Križ < Križanović; Jaga < Jagarinac; Manu < Manuela; Čelo < Čelomerović; Abram < Abramović; Leš < Lešić; Stipa < Stjepan* (pri tvorbi dolazi i do alterniranja dvoglasa).

Također se pojavljuju nadimci nastali skraćivanjem središnjih glasova u imenima i prezimena ili kombinacijom skraćivanja prvih ili posljednjih slogova:

Beca < *Bernardica*; *Obrva* < *Obrovac*; *Ruža* < *Ružica*; *Toni* < *Antonio*; *Lara* < *Laura*; *Reza* < *Terezija*; *Nina* < *Nikolina*; *Lea* < *Leonarda*; *Brko* < *Jednobrković*; *Lisa* < *Larisa*; *Bat* < *Bartol*; *Kina* < *Kristina*; *Silver* < *Silvestar*; *Eva* < *Evica*; *Dino* < *Dinko*; *Mina* < *Marina*; *Elena* < *Elenora*; *Tonka* < *Antonija* (odbačeni su početni i završni glasovi te je preostaloj osnovi dodan sufiks *-ka*).

3.3. Nadimci nastali kombinacijom skraćivanja i sufiksalne tvorbe

U korpusu je primijećen velik broj nadimaka nastalih kombinacijom ovih dvaju tvorbenih načina. Najčešće se prvo skraćuje osnova kojoj se onda dodaje sufiks. Primjeri su sljedeći:

Iljac, Ilac < *Ilija*; *Šokac* < *Šokčević*; *Žika* < *Živković*; *Matac* < *Matej*; *Domac, Dodo, Domba, Doms* < *Dominik*; *Danny, Dani* < *Daniel*; *Sole* < *Softa*; *Frle, Frketalo* < *Frketić*; *Antac, Antiša, Anta* < *Antonio*; *Zovak* < *Zovkić*; *Miškan* < *Mišković*; *Dorac* < *Dorijan*; *Doli, Doki* < *Dorothea*; *Lelo* < *Lea*; *Noma, Nomi* < *Noemi*; *Lery, Larisa* < *Lara*; *Nikić* < *Nika*; *Barbie* < *Barbara*; *Doky* < *Dora*; *Maky* < *Maja*; *Goga, Goca* < *Gordana*; *Jale* < *Jakob*; *Denza* < *Denis*; *Kaća* < *Katarina*; *Damdžo* < *Damir*; *Mago* < *Marijan*; *Nido, Nix, Nile* < *Nikola*; *Tiće* < *Tilen*; *Loli* < *Lorena*; *Tunjo* < *Antun*; *Saki* < *Sara*; *Boška* < *Božica*; *Veki* < *Vedran*; *Maki* < *Marinela*; *Doki, Doda* < *Doris*; *Dačo* < *Davor*; *Silvija* < *Silvana*; *Gustek* < *Augustin*; *Biba* < *Biserka*; *Daca* < *Dajana*; *Anda* < *Andreja*; *Mima* < *Mirjam*; *Kiki, Kika* < *Kristina*; *Maki* < *Marija*; *Helga, Heca, Helly* < *Helena*; *Nidža, Niki* < *Nikolina*; *Kiki, Kiće* < *Kristijan*; *Anjuška* < *Anja*; *Gole* < *Golub*; *Tiksi* < *Tihana*; *Zoki* < *Zoran*; *Maki* < *Mario*; *Krki* < *Krmac*; *Frki* < *Frljković*; *Remba* < *Renato*; *Kaja* < *Karolina*; *Kirby* < *Kirchbaumer*; *Niks* < *Nika*; *Sanči* < *Sanja*; *Ivons* < *Ivona*; *Tumpara* < *Tumpić*; *Peca* < *Petra*; *Beki, Bela* < *Bernarda*; *Vlaca* < *Vlatka*; *Darac* < *Dario*; *Marac* < *Mario*; *Lenka* < *Elena*; *Ruška* < *Ružica*; *Mamki* < *Mamić*; *Lucka* < *Lucijana*; *Laureta* < *Laura*; *Nano* < *Ivano*; *Vilu* < *Violeta*; *Štefa* < *Stjepan*; *Mima* < *Matilda*; *Dada* < *Sladana*; *Nina* < *Karolina*; *Lela* < *Danijela*; *Miki* < *Mirna*; *Boki* < *Borna*; *Dule* < *Duvnjak*; *Nole* < *Novaković*; *Siki* < *Silvestar*; *Miki* < *Mislav*.

3.4. Nadimci nastali stapanjem

U korpusu je pronađen i jedan primjer stapanja: *Mana* < *Matej* + *Lana*. Stapanje se može odrediti kao nastanak riječi od dviju (ili više) riječi. Iako je riječ o relativno novoj jezičnoj pojavi, stopljenice su stekle popularnost u široj javnosti. Riječ je o tvorbenom modelu preuzetom iz engleskoga jezika u kojemu čak 5 do 10 % novih riječi nastaje upravo tim tvorbenim načinom. Marković (2009: 223–224) stapanje vidi kao svojevrsan tvorbeni krpež koji ne ovisi o morfemima, nego o doživljaju riječi kao fonetskog materijala koji se –

djelomično ili u cijelosti – može rezati, spajati i stapati, a stapanje, odnosno blending određuje kao „... tvorbu riječi kombiniranjem i fuzioniranjem neznačenjskih dijelova dviju (daleko najčešći slučaj, veoma rijetko triju) postojećih punoznačnica.“ (Marković, 2009: 228).

Na temelju iznesenih definicija te na temelju primjera stopljenica u korpusu može se izvesti sljedeće određenje: stopljenice su riječi koje nastaju stapanjem najmanje dviju riječi i to na način da se stapaju dijelovi polazišnih riječi ili se uzimaju cijele riječi pri čemu dolazi do glasovnog preklapanja. U navedenom primjeru iz korpusa (*Mana*) može se pretpostaviti da je riječ o ljubavnom paru, a riječ je nastala po uzoru na slične riječi kojima su u medijima označavani poznati ljubavni parovi (npr. *Brangelina*, *Bennifer...*).

3.5. Nadimci nastali semantičkim procesima

Osim tradicionalnih tvorbenih načina opisanih u prethodnim poglavljima, u korpusu se mogu izdvojiti i nadimci nastali semantičkom tvorbom. Na taj se način novi sadržaji često pridodaju već postojećim leksičkim jedinicama povećavajući tako broj značenja. Bitno je naglasiti da promjena značenja, odnosno promjena koncepta vezanih uz riječ ne utječe na njezin glasovni oblik, dakle on ostaje nepromijenjen. Dodajući novo značenje postojećim leksičkim jedinicama, jezik čuva samosvojnost na planu izraza, a značenjski se obogaćuje (Kuna, Mikić, 2012).

Kada je riječ o nadimcima, oni su najčešće povezani s dominantnom fizičkom karakteristikom označene osobe. U korpusu su pronađeni ovi primjeri: *Dabar* < *Tomislav* (pretpostavka je da nositelj nadimka ima veće zube nego što je uobičajeno), *Lepinja* < ćelavi učitelj, *Pileća Nogica* < *Matej*. Kao što je vidljivo iz navedenih primjera, te su karakteristike u nadimcima najčešće negativno konotirane. Pojavljuju se i nadimci kojima se ističe aktivnost kojom se nositelj nadimka voli baviti ili u kojoj je vrlo uspješan: *Fizičar* < *Tin*, *Nota* < nastavnica glazbene kulture, *Cjepač* < *Marsel*.

U korpusu su pronađeni i ovi primjeri nastali semantičkom tvorbom:

Vegeta < *Dominik*, *Krvava Meri* < *Matej*, *Žganjac* < *Igor*, *Miš* < *David*, *Mili* < *Marko*, *Crvenkapica* < *Matej*, *Beba* < *Ana*, *Minion* < *Sven*, *Bača* < *Ivan*, *Prugica* < *Matej*, *Breza* < *Karlo*, *Mic* < *Miškić*, *Čaj* < *Tea*.

Zabilježeni su i nadimci koji su rezultat ludizma u tvorbi, odnosno jezične igre zbog rime ili glasovnog preklapanja: *Toni makaroni* < *Toni*, *Ana banana* < *Ana*, *Starac* < *Starčević*, *Pahuljica* < *Pahljina*, *Cigla* < *Cegledi*.

Pronađeni primjeri nadimaka nastalih semantičkom tvorbom potvrđuju da je i ona prepoznata kao zanimljiv i kreativan tvorbeni način. S druge strane, semantička tvorba ne uključuje promjenu na planu izraza pa često takvi primjeri ostaju u sjeni riječi nastalih tvorbenim procesima.

4. ZAKLJUČAK

Analiza korpusa nadimaka koji je prikupljen među učenicima osnovne škole od petog do osmog razreda pokazuje da je ta onomastička kategorija i dalje vrlo živa. U tvorbi nadimaka govornici iskorištavaju vrlo raznolike tvorbene mogućnosti i elemente, ali može se primijetiti da oni slijede tvorbene trendove u žargonu općenito. Tako su se kao najplodniji nametnuli primjeri nastali sufiksalsnom tvorbom i to sufiksima koji se tradicionalno opisuju kao plodni u tvorbi hipokoristika (-a, -e, -o, -ica, -ko). Uz sufiksaciju, a često i s njom u kombinaciji, vrlo je plodan tvorbeni način skraćivanje kojim se izraz ekonomizira, a razloge tome, smatra Pintarić (2010: 100–101) treba tražiti u brzini koju nameće suvremeni način života, lijenosti te želji da se osvježi, odnosno emotivno pojača dojam što ga govornik želi ostaviti na sugovornika. Uz spomenute formalne tvorbene načine, korpus nadimaka obogaćuje se i semantičkom tvorbom, odnosno pretvaranjem opće imenice u nadimak, često zbog fizičke sličnosti (npr. *Dabar*) ili pak zbog nekog drugog obilježja nositelja nadimka (npr. *Nota*).

Iz svih pronađenih primjera te njihove analize može se zaključiti da je tvorba nadimaka vrlo živo područje u kojemu se, s tvorbenog stajališta, iskorištavaju svi tvorbeni načini – i formalni i semantički. Budući da je riječ o leksičkom sloju koji obilježavaju inovativnost, kreativnost i domišljatost, razumljiva je raznolikost tvorbenih načina i sredstava, ali i česta pojava jezične igre u nastanku nadimaka.

Literatura

- Babić, Stjepan, 1991. *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb: HAZU.
- Barić, Eugeniya; Lončarić, Mijo; Malić, Dragica; Pavešić, Slavko; Peti, Mirko; Zečević, Vesna; Znika, Marija, 2005. *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.
- Kuna, Branko; Mikić, Ana, 2012. Semantička neologija u hrvatskome jeziku. *X. Međunarodni kroatistički znanstveni skup*, ur. S. Blažetin. Pečuh: Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, str. 37–57.
- Marković, Ivan, 2009. Tri nehrvatske tvorbe: infiksacija, reduplikacija, fuzija. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 35/1. 217–241.
- Mikić Čolić, Ana, 2015. Word formation od blends. *Mostariensia* 19/2. 21–36.
- Muhvić-Dimanovski, Vesna, 2001. Apokopa i afereza u funkciji jezične ekonomije. *Suvremena lingvistika* 51–52. 191–202.
- Pintarić, Neda, 2010. Tvorbeni postupci u poljskom i hrvatskom razgovornom jeziku. *Filologija* 55. 89–104.
- Šimunović, Petar, 2003. Nadimci u Hrvata. *Govor* XX/1–2. 421–429.
- Šipka, Danko, 2006. *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*. Novi Sad: Matica srpska.

NOMEN EST OMEN – THE FORMATION OF NICKNAMES IN CROATIAN

Summary

The paper addresses the formation of nicknames in the Croatian language. The corpus was collected from speakers aged 12 to 15, which points to the focus on the younger population, argued to be characterized by the use of nicknames. The paper aims to analyse word formation moves used by younger speakers in deriving nicknames from personal names and surnames. The analysis revealed that most nicknames in Croatian are produced by derivation, viz. suffixation. The remainder of the corpus, not featuring suffixation, resulted from semantic neologisation and clipping.

Keywords: nicknames, onomastics, word formation